

(อม.๓๔)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๒/๒๕๖๘

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๔๖/๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๖ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
พันตำรวจโท ไหวพจน์ อภรณ์รัตน์ ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องและแก้คำร้องว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ เนื่องจากต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๙๔ - ๓๔๙๕/๒๕๖๒ ผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งแล้วเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ แต่ผู้ถูกกล่าวหาตั้งใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๓ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ. ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทธยา และจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาและลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑), ๑๖๗ และขอให้แนบโทษในคดีนี้ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๓ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ. ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทธยา และจำเลยในคดีอาญา หมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งทั้งสองคดีดังกล่าวถึงที่สุดแล้ว

ศาลมีคำสั่งรับคำร้องไว้พิจารณา ส่งหมายเรียกและสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยชอบแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาล ออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหา แต่ไม่สามารถจับตัวมาได้ภายในกำหนด ๓ เดือน จึงนัดพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ ประกอบมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง เมื่อผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้มาศาลในนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๓ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารท้ายคำร้อง และทางไต่สวนพยานผู้ร้องปาก นางสาวอารยา แผลงภูทอง เจ้าพนักงานตรวจสอบทรัพย์สินแล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ เนื่องจากต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๙๔ - ๓๔๙๕/๒๕๖๒ จึงมีผลให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๐๑ (๑๓) ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งแล้วเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวภายในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๓ ผู้ร้องมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่ายังไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องและให้ดำเนินการยื่นภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือส่งทางไปรษณีย์ ลงทะเบียนตอบรับ ไปยังบ้านเลขที่ ๒๕๔/๕ หมู่ที่ ๖ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งเป็นที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาตามข้อมูลทะเบียนราษฎร โดยปรากฏชื่อ ทะนงศักดิ์ เกี่ยวพันเป็นลูกจ้างเป็นผู้รับไว้แทนเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการใด ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่ายังไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

และเอกสารต่อผู้ร้อง (ครั้งที่ ๒) โดยให้ดำเนินการยื่นภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ โดยส่งหนังสือทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังบ้านเลขที่ดังกล่าวข้างต้น ปรากฏว่า รปภ. เป็นผู้รับหนังสือไว้แทนเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการใด ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปรับทราบข้อกล่าวหาในวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังบ้านเลขที่ ๒๕๔/๕ ดังกล่าวของผู้ถูกกล่าวหา โดยปรากฏชื่อ เกศรา เกี่ยวพันเป็นหลานเป็นผู้รับหนังสือไว้แทนเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาพบ ผู้ร้องจึงมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ดังกล่าว อันเป็นการดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐและดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการยื่นบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓๘ ปรากฏว่าไปรษณีย์นำส่งคืนผู้ฝาก ระบุเหตุผลว่า ปฏิเสธการรับ ผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลคนเดียว กับจำเลยที่ ๓ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ. ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทธยา และจำเลย ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งทั้งสองคดีดังกล่าวถึงที่สุดแล้ว ตามสำเนาคำพิพากษาแนบท้ายคำร้อง ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องเป็นคดีนี้

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งหรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จึงเป็นเจ้าพนักงานของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๑) ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องเมื่อพ้นจากตำแหน่งภายในกำหนด ย่อมเป็นเหตุให้ผู้ร้องไม่สามารถตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหา ส่งผลต่อระบบการตรวจสอบความถูกต้อง ความมีอยู่จริง และความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินไม่อาจกระทำได้สมดังเจตนารมณ์ของกฎหมาย เมื่อผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่ง ให้ถูกต้องครบถ้วน ๒ ครั้ง ผู้ถูกกล่าวหากลับเพิกเฉย แม้ได้ความว่าต่อมาวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๘ ผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องก็ตาม แต่ก็เกินระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดมาหลายปี โดยไม่ปรากฏว่ามีการชี้แจงเหตุของการยื่นบัญชีล่าช้า ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๔ ฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จึงต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไป และเป็นความผิดฐานเป็นผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม และมาตรา ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๓ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ. ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทธยา และจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งทั้งสองคดีดังกล่าวถึงที่สุดให้จำคุก จึงให้นับโทษต่อได้

พิพากษาว่า พันตำรวจโท ไหวพจน์ อภรณ์รัตน์ ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปตามมาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔

วรรคสาม กับมีความผิดตามมาตรา ๑๖๗ ให้จำคุก ๒ เดือน และให้ปรับโทษในคดีนี้ต่อจากโทษจำคุก
ของจำเลยที่ ๓ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ. ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทธยา และจำเลย
ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร

นายวีระพงศ์ สุดาวงศ์

นายตุลยวัต พรหมพันธ์ใจ

นายสุชาติ สุนทรเกษม

นายณัฐพงศ์ ฐาปนาเนติพงศ์

นายนวรรตน์ กลิ่นรัตน์

นายศุทธิพงศ์ ภูสุวรรณ

นายจุมพล กล้าประเสริฐ

นายพิศิษฐ์์ สุดลาภา

นายอัคริคม อินทุภูติ